

ВІДГУК офіційного рецензента

кандидата медичних наук **Сербенюк Анастасії Валеріївни**

на дисертаційну роботу **Федосюк Катерина Вікторівна**

«Оптимізація лікування жінок з аномальними матковими кровотечами в стані
хронічного психоемоційного стресу»,

поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань

22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (наукова

спеціальність «Акушерство та гінекологія»)

Науковий керівник: професор, доктор медичних наук, професор кафедри акушерства, гінекології та репродуктології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика Чайка Кирило Володимирович.

Сьогодні набуто достатньо глибокі знання про механізми, які пов'язані як з менструацією, так із розладами менструального циклу, серед яких аномальні маткові кровотечі (АМК) є одними з найпоширеніших і зустрічаються у 30 % жінок репродуктивного віку.

Вирішення проблеми АМК є досить успішним, про що свідчить впровадження нових діагностично-лікувальних підходів, які були запроваджені в 2011 році Міжнародною федерацією акушерів і гінекологів і доповнені в 2018 році. Поділ АМК за фактором виникнення дозволяє краще зрозуміти походження патології в кожному конкретному випадку, а сучасні діагностично-лікувальні методики, серед яких провідне місце посідає гістероскопія, є достатньо ефективними у лікуванні вказаної патології.

Незважаючи на це, соціальні фактори набувають важливого значення та впливу на стан здоров'я жінки. Серед таких чинників особливу увагу слід надати стресу, механізми якого значно позначаються на процесах менструальної функції і призводять до її розладів.

Проте, тільки поодинокі літературні повідомлення присвячені

вивченню стресового фактора у генезі патології. Крім того, недостатньо висвітлені механізми соціального впливу, гормонального гомеостазу, мікробіоценозу піхви, вітаміну D, залізодефіцитних станів саме у жінок з АМК в умовах хронічного психоемоційного стресу. Разом з тим, в сучасних умовах, незважаючи на проблеми зі здоров'ям, жінки все частіше надають перевагу підтримці достатнього рівня якості життя, що теж вимагає корекції.

Таким чином, існує необхідність у доповненні знань щодо розуміння глибоких патогенетичних механізмів АМК у жінок репродуктивного віку в умовах хронічного психоемоційного стресу, що дозволить запровадити індивідуальний підхід.

В результаті проведеного дослідження проаналізовано і доповнено структуру етіологічних факторів виникнення АМК залежно від віку жінки і доведено, що при стресі у жінок до 25 років переважають функціональні причини – провідною з яких є овуляторна дисфункція.

Вперше проведено оцінку психоемоційного стану у жінок з АМК в стані хронічного психоемоційного стресу. Проведене дослідження надало можливість розширити дослідження гормонального гомеостазу у жінок з АМК, в процесі якого виявлено більш глибокі зміни концентрації гормонів в сироватці крові на фоні стресового навантаження: в ФФ та ЛФ МЦ.

Автором доповнені знання про роль вітаміну D у жінок репродуктивного віку з АМК на тлі хронічного психоемоційного стресу. Виявлено значне зниження його концентрації у пацієнток з АМК, яке особливо виражене на фоні стресового навантаження.

Уточнено дані про фактор заліза крові в перебігу АМК, дефіцит якого був більш поширений серед жінок із хронічним стресом.

Розширено вивчення станів, пов'язаних із патологічними вагінальними виділеннями, у пацієнток з АМК та хронічним психоемоційним стресом.

Поглиблено знання стосовно якості життя пацієнток з АМК. Встановлено, що погіршення фізичного, а особливо психологічного,

компонентів здоров'я, є більш вираженим у хворих із хронічним психоемоційним стресом.

На основі науково обґрунтованих результатів дослідження удосконалено та впроваджено оптимізований комплекс лікувальних заходів у жінок репродуктивного віку з АМК в умовах хронічного психоемоційного стресу з врахуванням індивідуального підходу та з метою покращення якості життя пацієнток.

Для практичної охорони здоров'я обґрунтовано необхідність застосування додаткових методів дослідження, зокрема, визначення рівня стресового навантаження, вітаміну D, феритину крові, вивчення якості життя у пацієнток. Застосування оптимізованого підходу ведення жінок з АМК та хронічним психоемоційним стресом із врахуванням патогенетичних змін дозволили впровадити індивідуальний підхід та покращити якість життя пацієнток.

Результати дослідження впроваджені в практику комунального некомерційного підприємства «Обласний клінічний перинатальний центр Івано-Франківської обласної ради», державного закладу «Прикарпатський центр репродукції людини» Міністерства охорони здоров'я України. Матеріали роботи використовуються в освітньому процесі кафедри акушерства, гінекології та репродуктології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика та оприлюднено на науково-практичних семінарах та конференціях, зокрема з міжнародною участю, і висвітлено у 6 наукових робітах, всі статті в наукових виданнях, рекомендованих МОН України, 4 – включені до міжнародної наукометричної бази Scopus, також публіковано 4 тези на науково-практичних конференціях, зроблено 2 стендові доповіді.

Дисертаційна робота виконана на належному методологічному рівні. Основні положення роботи, сформульовані авторкою дисертації, викладено на підставі аналізу сучасних літературних джерел та результатів власних досліджень, їх обсяг та отримані результати з

необхідним статистичним аналізом дозволяють вважати, що отримані наукові положення, висновки та практичні рекомендації є обґрунтованими та достовірними. Інформаційна база дослідження достатня за обсягом, репрезентативна. Дисертація написана українською літературною мовою, грамотно, логічно, із дотриманням наукового стилю написання.

У порядку дискусії бажано почути відповідь на кілька питань:

1. Якщо АМК виникають на фоні стресових навантажень, то чи вважаєте ви, що достатньо усунути лише стресові фактори для усунення АМК?

2. Чи потрібно всім жінкам з АМК призначати залізовмісні препарати при нормальному гемоглобіні?

3. З чим пов'язані патологічні виділення з піхви у жінок з АМК у стані хронічного стресу?

ВИСНОВОК

Дисертаційна робота Федосюк Катерини Вікторівні, «Оптимізація лікування жінок з аномальними матковими кровотечами в стані хронічного психоемоційного стресу», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»), присвячена актуальній проблемі сучасної гінекології, є закінченим науковим дослідженням, містить нові положення і нові науково обґрунтовані результати, що, в цілому, розв'язують важливе науково-практичне завдання – підвищення якості життя жінок з АМК в стані хронічного психоемоційного стресу, на підставі вивчення: клінічних параметрів менструального циклу, стресових факторів, психоемоційного стану, особливостей гормонального гомеостазу, рівня вітаміну D, залізодивіцитних станів, мікробіоценозу піхви, параметрів якості життя шляхом розробки та впровадження оптимізованого комплексу діагностично-лікувально-профілактичних заходів.

Виходячи з актуальності, об'єму та рівня досліджень, наукової новизни результатів, теоретичної та практичної цінності отриманих даних, об'єктивності та обґрунтованості висновків, беручи до уваги особистий внесок здобувача, дисертаційна робота Федосюк Катерини Вікторівні, «Оптимізація лікування жінок з аномальними матковими кровотечами в стані хронічного психоемоційного стресу», повністю відповідає вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, та наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» і може бути представлена до офіційного захисту, а її автор Федосюк Катерина Вікторівна повністю заслуговує присвоєння наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»).

Офіційний рецензент:

асистент кафедри акушерства,

гінекології та репродуктології

НУОЗ України імені П. Л. Шупика,

кандидат медичних наук

Анастасія Сербенюк

